

Тема. Квадратні рівняння. Неповні квадратні рівняння

Мета: ознайомитися з поняттям квадратного рівняння та його видами, вчитися розв'язувати неповні квадратні рівняння.

Пригадайте

- Що таке коефіцієнт буквеного виразу?
- Що називають коренем рівняння?
- Які розв'язати лінійне рівняння? Назвіть усі випадки.

Повторюємо

Лінійні рівняння з однією змінною <https://wordwall.net/uk/resource/22226332>

Ознайомтеся з інформацією

Квадратним рівнянням називається рівняння вигляду $ax^2+bx+c=0$, де коефіцієнти **a, b, c** — будь-які дійсні числа, причому **a** $\neq 0$.

- **a** — перший, або старший коефіцієнт;
- **b** — другий коефіцієнт, або коефіцієнт при **x**;
- **c** — вільний член.

Квадратне рівняння називається **зведеним**, якщо його старший коефіцієнт дорівнює **1**;

Неповне квадратне рівняння — це рівняння, в якому присутні не всі три доданки; інакше кажучи, це рівняння, в якого хоча б один із коефіцієнтів **b, c** дорівнює нулю.

Коренем квадратного рівняння $ax^2+bx+c=0$ називається будь-яке значення змінної **x**, за якого квадратний тричлен $ax^2+bx+c=0$ перетворюється на нуль; таке значення змінної **x** називається також **коренем квадратного тричлена**.

Розв'язати квадратне рівняння — означає знайти всі його корені або встановити, що коренів немає.

Алгоритм розв'язання неповних квадратних рівнянь

1. Якщо рівняння має вигляд $ax^2=0$, то в нього один корінь: $x=0$
2. Якщо рівняння має вигляд $ax^2+bx=0$, то використовується метод розкладання на множники: $x(ax+b)=0$; отже, або $x=0$, або $ax+b=0$. У результаті отримуємо два корені: $x_1=0$; $x_2=-ba$
3. Якщо рівняння має вигляд $ax^2+c=0$, то його перетворюють до вигляду $ax^2=-c$, а потім: $x_2=-ca$

У випадку, коли $-ca$ — від'ємне число, рівняння $x^2 = -ca$ не має коренів (отже, не має коренів і початкове рівняння $ax^2 + c = 0$).

У випадку, коли $-ca$ — додатне число, тобто $-ca = m$, де $m > 0$, рівняння $x^2 = m$ має два корені: $x_1 = \sqrt{m}$, $x_2 = -\sqrt{m}$. У цьому випадку допускається більш короткий запис: $x_{1,2} = \pm\sqrt{m}$.

Перегляньте відео

[Як розв'язувати неповні квадратні рівняння](#)

Виконайте вправу

<https://wordwall.net/uk/resource/31632247>

Робота в зошиті

Завдання 1

Розв'яжіть рівняння

Розв'язання

$$x^2 - 9 = 0:$$

$$x^2 = 9$$

$$x = \pm 3$$

$$2x^2 + 5x = 0:$$

$$x(2x + 5) = 0$$

$$x = 0; x = -2,5$$

$$3x^2 = 0:$$

$$x^2 = 0$$

$$x = 0$$

Завдання 2

В рівнянні $-8x^2 + 11x - 4 = 0$ назвіть, чому дорівнюють старший коефіцієнт, другий коефіцієнт і вільний член.

В даному рівнянні старший коефіцієнт $a = -8$, другий коефіцієнт $b = 11$, вільний член $c = -4$.

Завдання 3

Подайте рівняння $5x(2x + 4) = (x - 5)^2$ у вигляді $ax^2 + bx + c = 0$.

Розкриємо дужки в обох частинах рівняння:

$$10x^2 + 8x = x^2 - 10x + 25$$

Перенесемо всі доданки в ліву сторону від знаку дорівнює:

$$10x^2 + 8x - x^2 + 10x - 25 = 0$$

Звівши подібні доданки, отримаємо рівняння вид $ax^2 + bx + c = 0$:

$$9x^2 + 18x - 25 = 0$$

Завдання 3

Перевірити, чи є коренями рівняння $x^2 - 7x + 10 = 0$ числа 2 та -1.

Підставляємо замість x число 2 в рівняння:

$$2^2 - 7 \cdot 2 + 10 = 0;$$

$$4 - 14 + 10 = 0;$$

$$0 = 0.$$

Отримали правильну рівність, тоді 2 є коренем рівняння.

Підставляємо замість x число -1 в рівняння:

$$(-1)^2 - 7 \cdot (-1) + 10 = 0;$$

$$1 + 7 + 10 = 0;$$

$$18 = 0.$$

Отримали неправильну рівність, тоді -1 не є коренем рівняння.

Поміркуйте

Наведіть приклади квадратних рівнянь, в яких один або два коефіцієнти дорівнюють нулю.

Домашнє завдання

- Зробити конспект «Неповні квадратні рівняння»
  - Розв'язати завдання №4
4. Розв'язати квадратні рівняння:

○ $2x^2 + 5 = 0$

○ $2x^2 - 7x = 0$

○ $3x^2 = 0$

○ $-4x^2 = 0$

Фото виконаної роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерела

- [Мій клас](#)
- [Всеукраїнська школа онлайн](#)